

Hod Boží vánoční 25.12.2006 - společné shromáždění v Praze 1, Soukenická 15

Text: „*Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu.*“ (Mt 2, 11)

I. čtení: **Iz 60, 1-6** „...*přijdou všichni ze Sáby, ponесou zlato a kadidlo a budou radostně zvěstovat Hospodinovu slávu.*“

II. čtení: **Ef 3,14-21** „*Proto klekám na kolena před Otcem, ... a prosím, aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil vnitřní člověk...*“

Známý vánoční příběh je zajímavé čtení pro všechny. Na své si tu přijdou astronomové, kteří se zajímají o hvězdy, o hvězdnou oblohu, astrologové, kteří se snaží najít souvislosti mezi tím, co se odehrává ve vesmíru, a tím, co se děje na zemi, a porozumět tomu. Je zde inspirace pro nejednoho básníka a spisovatele (viz *Wallace, Ben Hur, 14 kapitol!*), ale zrovna tak výzva pro kazatele - teology a všechny křesťany. Myslíte si, že zde najdeme ještě něco nového? Sám jsem se u známého textu něčemu novému přiučil. Chci se s vámi o to podělit.

1. Betlémská hvězda

Evangelista Matouš otevírá před námi hranice judské provincie a vzdálené horizonty. Svým vyprávěním ukazuje, že události v Betlémě mají širší, globální význam a týkají se nejen utlačovaného židovského národa, ale také ostatních národů a civilizací.

Je to poněkud zvláštní, že tento příběh máme v Bibli. Oni se totiž Židé o hvězdy nezajímali, nic jim neříkaly a nechávaly je v klidu. Měli Zákon, proroctví, Boží slovo, bohoslužbu a chrám. Slunce, měsíc, hvězdy – to všechno patřilo ke stvořenému světu, který vydával svědectví o Boží slávě a moci. Ale zahledět se do hvězd a zkoumat jejich dráhy a ještě navíc přemýšlet nad tím, co ten svět nahoře znamená? To nebylo pro Židy!

Proto působí biblické vyprávění o tom, jak Bůh vede zástupce cizích národů k narozenému Mesiáši prostřednictvím „*nějaké*“ hvězdy, dost překvapivě! Ale kdo jsme my lidé, abychom radili Bohu a předepisovali scénář, podle něhož má jednat! On je svrchovaný Pán a On ví, jak může promluvit k různým lidem! (*On to tak potřeboval a On to tak udělal!*)

A tak máme v evangeliu příběh, ve kterém Bůh mluví k lidem jiné kultury, tradice a náboženství *řečí hvězd!* Mluví k nim jazykem, kterému oni rozumí, a dotýká se přitom jejich nejhlubších potřeb a odpovídá na jejich očekávání! Jaké to byly potřeby a jaká očekávání? Z historických pramenů víme, že vyspělá babylonská civilizace prochází v té době hlubokou krizí. A tak není divu, že se vzdělaní lidé této oblasti ohlížejí po východisku. Do situace nejistoty a očekávání přichází „*zašifrovaná*“ zpráva v podobě pohybu nebeských těles jako odpověď od Boha (*Saturn, Jupiter*). Zpráva o narození významného Krále, zpráva o naději pro mnohé! Ukazuje se, že Bůh má odpovědi na otázky všech, nejen svých vyvolených! Bůh probouzí v srdcích lidí v dalekých zemích touhu po sobě, po pravdě, po záchraně a pomoci a vede je do judského Betléma! Jinými slovy: Ježíš je odpovědí na všechny důležité otázky!

2. Zvláštní vánoční dary

Muselo to být velmi jasné a naléhavé poselství, když postavilo na nohy asi jinak rozvážné a hloubavé „*mágy*“! Když se ptali Edmunda Hillaryho, prvního pokořitele nejvyšší hory světa Mt. Everest, proč se chce dostat na nejvyšší vrchol planety, odpověděl stručně: „*Protože tam je!*“ Něco podobného prožívají vzdělanci z východu: úkazy na obloze jsou pro ně takovou výzvou, že nemohou zůstat sedět doma! Byly to měsíce pozorování, výpočtů a úvah, které tyto muže přivedly k rozhodnutí. Neváhají podniknout dalekou cestu, protože jsou přesvědčeni o tom, že na jejím konci je čeká „*objev*“, setkání, které ovlivní jejich život a přinese jim nové *světlo*. Pojem „*mágové*“ byl používán pro perské nebo babylonské kněze, kteří byli zasvěcováni do hvězdářství. Několik těchto mužů váží dalekou cestu, aby se setkali s nově narozeným Králem. Na toto setkání jsou dobře připraveni. Neshánějí dárky na poslední chvíli někde ve „*výprodeji*“ nebo za výhodnou akční cenu, jak se to někdy stane o vánocích

nebo narozeninách nám! Mají zlato, kadidlo a myrhu. Jsou si naprosto jistí tím, koho hledají a koho najdou, a mluví o tom, že se jdou nově narozenému Králi *poklonit*. To je smysl jejich cesty. Řeč hvězd je jasná, a proto mají také oni jasno. Nepřivážejí ze své země suvenýry („aby se neřeklo“), ale královské dary (Ž 72,10.11.15 Iz 45,9 + 60,6).

Návštěva z daleké země vzbudila v Jeruzalémě rozruch a pobouření. Také *zde* byla složitá situace. Židé žili pod nadvládou Římanů a snášeli ji velmi těžce. Vadil jim nejen útlak, ale ještě víc zasahování do duchovního života, omezování ve víře v Boha. Proto odboj proti Římu považovali pravověrní Židé za svatou povinnost a čekali jen na signál ke vzpouře. Čekali na příchod Božího Mesiáše, o kterém doufali, že je vysvobodí od cizí nadvlády a obnoví pozemskou říši Davidovu. Do této napjaté situace přicházejí nezváni a neohlášení cizinci. Pohané z daleké země si dovolují tvrdit, že se Mesiáš už narodil. Mají pro své tvrzení dokonce důkaz: *znamení hvězdy!* To byla skoro provokace! Příslušníci cizího národa se opovažují hledat Mesiáše, který se měl narodit snad jen pro Židy!

Vzdělaní cizinci se nedali odradit pozdvižením v Jeruzalémě a pokračují do Betléma. Právě zde se měl podle starých proroctví narodit Mesiáš! Vůbec je nepřekvapí chudé poměry a obyčejné prostředí. Vědí, že jsou u cíle své cesty. Nekrouť hlavou nad tím, že musí do chléva a že Král je z chudé rodiny! Bůh je vedl a oni nepochybují ani na chvíli o tom, že jsou na správné adrese! Tomu se říká víra! Připomínají nám Simeona, který drží v náručí 6títýdenního Ježíše a raduje se z toho, že se dožil narození Mesiáše!

3. Královské pocty

Setkávají se s tím, kterého hledali. Vzdávají královské pocty Dítěti a kladou k jeho nohám své dary. A přece je tu jeden „háček“. Opravdu se nespletli? Hledali přece Krále, ne? A koho našli? V dítěti Ježíši našli Boha! Našli Krále Božího království! Našli svého krále a tím smysl svého života. Teď se mohou zase vrátit domů... *Stalo to za tu námahu? O tom není pochyb!* Naplněním jejich cesty je setkání s Králem a uctívání Krále. Svým postojem tito muži vyznávají, komu patří jejich životy. Svými poctami a dary vyjádřili pohanští kněží, že Králem jejich života se stal Ježíš Kristus. V tom vidím další důraz vánočního poselství. Jsme pozváni k tomu, abychom se nově poklonili před Tím, který nás přišel zachránit z moci hříchu a zlého, před Ježíšem Kristem. Vždyť o vánocích je to všechno postaveno „*na hlavu*“! Všechno se točí kolem našich potřeb, zájmů a přání! Hlavním kritériem povedených vánoc je naplnění našich tužeb! Snažíme se sice udělat radost lidem kolem, rozdáváme dárky, přejeme radost, zdraví i pokoj. Ale je v tom vánočním „*kolotoči*“ někde vůbec Ježíš? Neztratil se z těch vánočních oslav? Klaníme se Pánu Kristu anebo sami sobě? Nikdo po nás nechce, abychom podle orientálních zvyklostí klečeli nebo leželi a čelem se dotýkali země, jak to s radostí předvedli kdysi naši poutníci z daleka! My už se neklaníme ani neoslavujeme jinak než písněmi... Neměli bychom s tím ještě něco dělat?

Jak předstupujeme před našeho Pána a Krále a co Mu přinášíme? Někdo dáváme Bohu část svých příjmů, někdo svůj čas a své schopnosti svou pomocí v církvi. To je určitě správné. Ale to, co Bůh od nás chce především, je naše „*já*“. Toho se vzdát nechceme a neumíme! Vzdát se sebe sama – to je to nejtěžší! To bolí. Právě naše „*já*“ je tím nejtěžším břemenem, které v životě za sebou vláčíme, a největší překážkou v oslavě Boha. V setkání s Kristem můžeme být ovšem od něj osvobozeni, osvobozeni k oslavě Boha a k pomoci a službě druhým.

Nepřišel jsem vám kazit náladu ani kázat Boží soudy. Ale přesto se musím nad Kristovým evangeliem ptát, jestli jsme se na vlně blahobytu, svobody a konzumního křesťanství nedostali u slavení vánoc někam jinam, než nás Bůh chce mít! Ptejme se, kde je u toho naše srdce, a určitě s Boží pomocí najdeme způsob, jak dát najevo, že Ježíš Kristus je Pánem našeho života! Jemu patří čest, sláva, vděčnost, poslušnost a radostná oddanost! Není na světě nic krásnějšího než znát Krista, důvěřovat Kristu, milovat Krista a oslavit Krista. To pak mohou být vánoce celý rok – od rána do večera! *Soli Deo gloria!* (23.12.2006 – B. Kaleta)